

Inger Harms (SF):

Jeg skal starte med at sige, at vi glæder os over, at det er lykkedes for husmandsforeningerne at skabe bevægelse i landboforeningerne i positiv og realistisk retning. Der er i lovforslaget, som er præget af landboorganisationernes forlig, mange ændringer, SF hilser velkommen, men der er så sandelig også noget, vi savner, og andet vi direkte er imod.

Vores stillingtagen til lovforslaget kommer til at afhænge af resultatet af udvalgsarbejdet, men det skal ingen hemmelighed være, at SFs målsætning med en landbrugslov er at forbedre de miljømæssige forhold i produktionen. Hermed mener jeg f.eks. at skabe harmoni mellem husdyr og areal, at styrke bosætningen i landområderne, at prioritere velarrangerede heltidsbrug, forstået som en- og tomandsbedrifter, at skabe et alsidigt driftsmønster, heltidsfamiliebrug, andelsbrug, deltidsbrug og fritidsbrug, at undgå fjerneje, f.eks. ved aktieselskaber, at forhindre en spekulationspræget prisstigning især for heltidsbrugene og at undgå etablering af industribrug. Ud fra disse teser vil vi tage stilling til de ændringer, som forekommer i lovforslaget.

Jeg skal starte med at erklære mig enig i afsnittet om, at landbrugsloven fremtidig må medvirke til bevarelse af befolkningsgrundlaget i landdistrikterne, samt at det traditionelle produktionsøkonomiske sigte må suppleres med hensynet til varetagelsen af de miljømæssige forhold omkring den jordbrugsmæssige arealudnyttelse.

Når man læser i det netop udsendte strategiplæg om en miljøvenlig landbrugsproduktion, kommer man i tvivl om, hvem der har ført ministerens hånd, for i de bemærkninger, der følger lovforslaget, er visionerne ikke helt så store. Det præciseres nemlig i afsnit C 5: »... at der ved administrationen af landbrugsloven skal foretages en afvejning af de jordbrugsmæssige interesser over for de miljømæssige hensyn. Dette svarer til administrationen af miljølovgivningen, hvor der skal foretages en afvejning af forskellige samfundsmæssige og økonomiske interesser over for de miljømæssige hensyn.«

Hvis det er det egentlige formål med landbrugsloven og strategiplægget om en miljøvenlig landbrugsproduktion, så ser det sort ud for miljøet. Miljølovens formålparagraf

har gang på gang vist, at her sejrer de samfundsøkonomiske interesser næsten altid.

Hvis ministeren ikke igen vil halte bagefter, nu hvor der er ved at danne sig et flertal for at ændre formålparagraffen til fordel for miljøet, synes jeg, ministeren i højere grad burde rette sig efter det udsendte strategiplæg, hvori ministeren selv konkluderer i sit forord: vi skal stile mod en mere miljøvenlig landbrugsproduktion, som tager skyldig hensyn til bevarelsen af naturen, uden at kvalitetskravene over for forbrugerne bliver slækket.

Landbrugsministeren har ønsket at udvide de gældende bestemmelser om tilplantning. Vi havde hellere set, at man afventer en egentlig skovpolitik. Selvfølgelig har vi da ikke noget imod, at man får lov at tilplante lidt mere efter eget valg, men vi er modstandere af, at hele områder tilplantes med nåleskov.

Vi siger ja til bopælspligt på alle ejendomme. Vi støtter, at den frie nedlægningsgrænse nedsættes, hvad vi jo selv har foreslået, idet alt for mange reelle ejendomme er blevet nedlagt i de seneste år. Vi støtter, at sammenlægningsgrænsen nedsættes fra 75 ha til 50 ha. Vi kan godt gå ind for en større sammenlægningsgrænse efter tilladelse. Vi havde hellere set en grundværdi på 500.000 kr. efter sammenlægning, men vi finder det helt uholdbart, at der ikke efter det nye forslag er nogen maksimumsgrænse. De 100 ha burde være absolut maksimum.

Vi finder det uhyre væsentligt, at der sikres reel mulighed for, at de mindre og middelstore ejendomme kan få deres behov dækket via suppleringsjord, ikke kun de aktuelle behov, men også behov på længere sigt, f.eks. ved et forventet generationsskifte. Derfor bør statens jordfond have forkøbsret til landbrugsarealer. Deraf følger naturligvis, at fonden skal have forøgede bevillinger.

Kravet om væsentligste erhverv, som det tolkes i dag, bør fastholdes ved landbrugs-ejendomme på over enten 30 ha eller 1 mill. kr. i ejendomsværdi. Det er fuldstændig hul i hovedet som foreslået at ophæve kravet vedrørende ejendom nr. 1, ligegyldig hvor stor den er, og fastholde kravet vedrørende nr. 2, ligegyldig hvor lille den er. Væsentligste erhverv eller hovederhverv, som det også hedder, tror mange landmænd fejlagtigt i dag skal opretholdes, men det forholder sig ikke